

Bílichovský občasník

listopad - prosinec 2016

Měsíc **listopad**. Tady je to jednoduché. Padá listí.

Prosinec má vícero možných vysvětlení:

Ze staročeského prosiněti - probleskovati – podle slunce prosvítajícího mezi mraky.

Ze staročeského siný – šedivý, modravý.

Od slova prase – čas zabíjaček – prasinec. Toto je případ lidové etymologie – kdy je původ odhadován lidmi na základě podobnosti slov.

ÚVODNÍ SLOVO

Vážení spoluobčané a přátelé Bílichova,

v tomto letos posledním čísle Bílichovského občasníku bych rád uvedl některé větší akce, které se uskutečnily. Rok to byl pracovně náročný. Byla dokončena rekonstrukce veřejného osvětlení v obci. Probíhala první etapa oprav místních komunikací, která bude pokračovat i v příštím roce. V plánu byla první etapa rekonstrukce budovy obecního úřadu. Ta bohužel neproběhla z důvodu neposkytnutí dotace. Uskutečnilo se také velké množství kulturních akcí pro všechny bez rozdílu věku. Děkuji tedy všem za spolupráci v letošním roce.

Přeji Vám všem jménem obecního úřadu a zastupitelstva obce pohodové vánoční svátky a šťastný nový rok 2017.

Zároveň si Vás dovoluji pozvat na vánoční zpívání v KD Bílichov 24.12.2016 od 14:00h a na novoroční ohňostroj s přípitkem 1.1.2017 od 17:00h na sportovním hřišti.

Ing. Bohuslav Ježek
starosta

Zprávy z BIS – Klubu

V pátek ráno vyrážíme na naše, v pořadí již šesté, **holčíčí putování do Jizerských hor.**

Dopoledne míříme do brusírny kamenů, kde pan Lubomír Janků vyrábí šperky z českých granátů, vltavínů a olivínů. Navázal tímto na výrobu tradičního granátového šperku, kterou obohatil o dva další české drahokamy. Jeho šperky můžete zakoupit přímo v jeho prodejně v Mírové pod Kozákovem.

Druhou zastávkou je Kartonážka Preussler v Desné. Kartonové krabičky se ručně vyrábějí už asi 200 let, strojově posledních 120 let. Rodinná tradice Preusslerových v oblasti výroby kartonáže je v Desné už stoletá. Vyrábí se zde z kartonu i malované, ručně zdobené vánoční ozdoby.

Po obědě jedeme, na přání účastnic zájezdu, jedoucích s námi poprvé, na Maják Jára Cimrmana. Tím je páteční program zcela vyčerpán a nám zbývá jen se ubytovat.

V sobotu ráno vyrážíme na Jizerku, kde je stále stejně krásně a byla by škoda, nepodívat se tam.

Oběd máme zajištěn v restauraci Novosad a syn v Harrachově. Po obědě čekáme na výletní vláček, který nás veze až ke skokanským můstkům, odkud máme Harrachov jako na dlani. Po prohlídce města se vracíme zpět na chalupu.

Nedělní ráno je čas balení a návratu. Cestou domů máme ještě dvě zastávky.

Tu první by nám mohl leckterý muž závidět. Pivovar Svijany patří k nejstarším v Čechách. První zpráva o jeho existenci je z roku 1564. Od roku 1820 zde hospodařili Rohanové a později rodinná dynastie Kratochvílů. Pivovar Svijany vyrábí pivo klasickou technologií, zachovávající charakter po celém světě proslaveného českého piva plzeňského typu. Pivo není nijak chemicky ošetřeno ani pasterováno.

Na oběd jdeme do pivovarské restaurace.

Poslední objekt letošního putování, který na nás ještě čeká, je zámek Nový Stránov. Po prohlídce se vydáváme na cestu k domovu.

Tvořivé dílničky pro děti

Dílničky jsme připravily na sobotu 19. listopadu a 10. prosince. Konat se budou v místní knihovně od 14. do 16. hodin. Dozor zajištěn.

připravila: Alena Strunová

Putujeme po č.p.

č.p. 10

Roku 1829 zde vyučuje František Kořán, zkušený učitel, až do roku 1831.

Vyhořelo roku 1890.

Majitelem byl Ján Kořán. Předal synovi Hynkovi, ten prodal Václavu Vlčkovi. Od něho kupuje Antonín Krahulík. Dědí dcera Marie, která se provdala za Antonína Joba z Radešína. Spolu měli syna Jiřího a dcery Annu, Marii a Olgu.

Do roku 1967 zde byl hostinec. Pořádaly se zde zábavy, hrálo divadlo, promítaly filmy. Zábava byla vždy radostnou událostí pro dospělé. Těšily se i děti, neboť z večera mohly nakukovat za okny do sálu. Vždy se našla uvnitř duše, která kousek odtáhla zatemnění.

V zimním období Jobovi sekali led na rybníčku a uskladňovali jej v krechtu na dvoře. Sloužil ke chlazení sudů s pivem.

Syn Jiří byl řidič ČSAD – nákladu, s rodinou bydlel ve Slaném. Dcera Anna se provdala do Jedomělic, Marie do Prahy a Olga bydlí rovněž v Praze.

Po smrti rodičů zdědily děti stejnými díly. Dcera Olga Heinzová má na Bílichově postavenou chatu na pozemku po rodičích. Anna s Marií již nežijí. Nejstarší Jiří se těší vysokému věku. Současným majitelem je jeho syn Jiří s manželkou Vladkou.

č.p. 11

Až do roku 1923 byli majitelé Vernerové. Poslední Josef Verner zemřel svobodný. Odkázal majetek neteři Lidmile, rozené Munčové. Ta se provdala za Bryndu z Mostu. Bydlela zde sestra Lidmily, Karolína. Karolína byla švadlena, do učení k ní chodila děvčata. Šila pro široké okolí. V nájmu zde bydleli Šumpíkovi, J. Nejedlý.

Přestavěno roku 1924. Majitelka Dagmar byla svobodná. V současné době je majitelkou Dagmar Čechová, využívá jako chalupu.

č.p. 12

Prvním majitelem byl Josef Škrabal, dědil syn Josef, který dům prodal Moricovi Klimploví. Klimpl dům přestavěl, byl zde hostinec.

Kupuje Ján Adler, měli 12 dětí. Předává synovi Františkovi a ten zase prodává bratrovi Karlovi. Od něho koupila Helena Chotěborská, sestra paní Adlerové.

Do roku 1967 se zde střídali nájemníci: Bečvář František, Kechrtová Anna se synem, Anna Motyčková.

V roce 1967 odkoupili Zdeněk a Helena, rozená Motyčková, Strunovi. Přistěhovali se z Loun. Měli 3 syny – Zdeňka, Petra a Pavla. Zdeněk s rodinou bydlí v Lounech. Petr s manželkou mají postavený rodinný dům v Bílichově. Nejmladší syn Pavel bydlel s rodinou ve Slaném a od roku 2014 bydlí v Bílichově č.p. 23.

Po smrti pana Struny zde zůstává jeho manželka Helena. V 18. ledna 2010 dům zasáhl požár. Po 22. hodině se rozpoutal oheň, nepropustný dým a zápach všude kolem. Jen díky včasnému zásahu sousedů se zabránilo tomu nejhoršímu. Sjeli se hasiči ze Slaného, Panenského Týnce, Plchova a Srbče. Pod kontrolu se podařilo dostat požár před půlnocí. Nic netušící majitelku z domu vynesl pan Michal Mladý za pomoci Ing. Karla Bradscheta.

Příčinou požáru bylo komínové těleso. Shořela celá střecha, v patře se propadly stropy. Majitelka skončila střídavě u svých synů Petra a Pavla. Synové a vnuk Libor za pomoci kamarádů se dali hned druhý den do uklízení. Dům byl postupně opraven. Obecní úřad přispěl paní Strunové částkou 20 000 Kč. Paní Strunová darovala své vnučce Heleně Žbáňkové bydlící na Sulcu 5/8. Synové mají po otci každý 1/8 domu. Okolí domu je neudržované, zarostlé. Dům je nevyužíván.

Z kroniky čp. připravila: Alena Strunová

Milská stráň

Přírodní rezervace Milská stráň zaujímá zhruba $\frac{3}{4}$ km dlouhý úsek k jihu obráceného strmého svahu údolí Hřešického potoka v severovýchodním sousedství obce Milý v okrese Rakovník. Rozloha PR činí 11,1 ha, nadmořská výška se pohybuje v rozmezí 384 až 450 m. Stráň v těsném sousedství vesnice Milý byla už v dávné minulosti odlesněna a po staletí vystavena lidské činnosti - dílem využívána jako pastvina, dílem jako sad.

Chráněné území bylo vyhlášeno vyhláškou Okresního národního výboru Rakovník ze dne 23. září 1988, a účinností dnem 1. listopadu téhož roku.

Důvod ochrany

Účelem rezervace je ochrana teplomilných travinných a křovinných společenstev rostlin a živočichů opukových, tzv. bílých stráň.

Podklad svahu je tvořen opukami a pískovci křídového stáří (stupeň svrchní cenoman / spodní turon). Převažujícím půdním typem je pararendzina s příměsí opukové suti. Milská stráň představuje typickou ukázkou srázu na okraji opukové plošiny Džbánu

Způsob ochrany

V současnosti je území bez hospodářského využití. K zachování travnatých partií se provádí pravidelné mycení a kosení, za tímto účelem by bylo žádoucí obnovení pastvy.

Chráněné rostliny

V travnatých partiích je pro Milskou stráň typická válečka prapořitá, teplomilné trávníky tvoří množství vzácných druhů, mj. hvězdnice chlumní, vstavač nachový, hořeček brvitý, bělozářka větvitá, zimostrázek alpský, trýzel panonský, čistec německý, ostřice chabá, pcháč bezlodyžný, mařinka barvířská, hlaváč žlutavý, rozrazil ožankovitý, šalvěj přeslenitá či turan pozdní.

Značnou část území zaujímají prakticky neprostupné křoviny (ptačí zob-slivoň), směřující přirozenou sukcesí k lesu typu habrové doubravy s příměsí buku. Typickými dřevinami jsou zde svída krvavá, dřín jarní, hloh jednobližný, jeřáb muk, jeřáb břek, dříšťál obecný, různé druhy růží, např. růže májová, slivoň trnitá, jilm horský a líska obecná.

V podrostu se vyskytuje hojnost bylin charakteristických pro habrové doubravy na vápnitém podkladě, např. zde roste strdivka níčí, válečka lesní, violka divotvárná nebo jaterník podléška, při úpatí stráně se daří bělotrnu kulatohlavému. V křovinách je hojná ohrožená okrotice bílá.

Chráněná fauna

Milská stráž je hodnotnou lokalitou i z hlediska zoologického. Bioindikátory, dosvědčujícími xerothermní charakter a zachovalost území jsou z bezobratlých např. pavouk stepník červenonohý, cikáda chlumní a krasec *Anthaxia nitidula*.

Z obojživelníků stojí za zmínku silně ohrožená rosnička zelená, silně ohrožený čolek horský a v roce 2011 potvrzen výskyt mloka skvrnitého.

K vzácným druhům ptáků patří kriticky ohrožený strnad luční či silně ohrožená pěnice vlašská.

Ze savců obývá Milskou stráž zejména početná populace plšika lískového.

Z plazů je hojný silně ohrožený slepýš křehký, dále se vyskytuje silně ohrožená užovka hladká a kriticky ohrožená zmije obecná.

Bělozářka větevnatá

Jedná se o vytrvalou rostlinu, nejčastěji dorůstá výšek 30-80, vzácněji až 120 cm, pod zemí má krátký nehlíznatý oddenek. Listy jsou nahloučeny v přízemní růžici, jsou jednoduché, přisedlé se souběžnou žilnatinou. Čepele listů jsou čárkovité, cca 2-6 mm široké. Květy jsou uspořádány do květenství, většinou se jedná o latu, jen výjimečně o hrozen. Okvětních lístků je 6, jsou bílé a cca 10-14 mm dlouhé. V ČR kvete nejčastěji v červnu až červenci.

Roste roztroušeně, místy hojně, v teplých oblastech Čech i Moravy, od nížin po pahorkatiny a patří ke spíše teplomilným prvkům flóry ČR. Nejčastěji ji najdeme v suchých trávnících a v teplomilných doubravách.

zimostrázek alpský

Vzrůst: 10 -25 cm vysoký vždyzelený polokeř; lodyha na bázi dřevnatá, obvykle větvená, vystoupavá až poléhavá, řídce chlupatá. Listy jsou celistvé, celokrajné, střídavé, kožovité. Květy má bledě žluté s cihlovým přívěskem nebo celé červené, 5četné, jednotlivě v úžlabí listů nebo v řídkém koncovém hroznu.

Kvete od dubna do června

Stanovištěm jsou bory, smíšené lesy, často v lemových společenstvech (i entropicky ovlivněné)

Zimostrázek alpský patří mezi silně ohrožené druhy

ze zdroje: wikipedia

připravila: Alena Strunová

Mikuláš

V České republice se slaví tzv. Mikulášská nadílka. Podle staré lidové víry Mikuláš sestupoval každý rok 5. prosince navečer z nebe na zem, a spolu s čertem a andělem obcházel lidská stavení a rozdával dětem sladké odměny nebo uhlí a syrové brambory, v závislosti na jejich celoročním chování.

Samotné návštěvy svatého Mikuláše byly krajově rozdílné. V chudých krajích zavěšovaly děti před spaním punčochu za okno či dveře a ráno v nich pak nacházely odměny za své chování. Oproti tomu v bohatších krajích navštěvoval Sv. Mikuláš děti osobně. Vždy byl vyšší postavy s dlouhým bílým plnovousem. Nejčastěji byl oděn do dlouhé bílé košile, přes kterou měl jako kabát přehozený červenobílý zlatou nití vyšíváný plášť. Na hlavě měl biskupskou čepici v červené nebo bílé barvě se zlatým křížem vpředu. V jedné ruce držel dlouhou zlatou berli a ve druhé pytel naplněný dárky. Mikuláše zpravidla doprovázel anděl a čert, který měl za úkol zlobivým a neposlušným dětem nahnat trochu strachu. Mikuláš se nejprve zeptal rodičů, jestli bylo dítě hodné a dobře se učilo. Potom vyzkoušel přímo děti, jestli se umějí modlit. Pokud byl spokojen, nadělil jim ovoce, ořechy a trochu cukroví. Jestliže ale bylo dítě zlobivé, dostalo od čerta uhlí a syrové brambory. Obzvláště zlobivým dětem čert pohrozil, že budou vhozeny do velkého pytle, který měl u sebe a odneseny do pekla.

Toto tradiční pojetí svátku u nás přetrvává dodnes a to zejména na vesnicích a malých městech. Ovšem menším změnám se ani tam neubránili. Děti v dnešní době nejsou zkoušené z modliteb, ale přednáší naučené básničky a říkadla, nebo zpívají písně. Také odměnami již není jen tradiční ovoce a ořechy, ale převládají spíše oplatky, čokolády, bonbony a jiné cukrovinky. Nicméně trochu toho uhlí a brambor dostanou děti pro výstrahu i dnes.

Součástí tradice byly také mikulášské trhy, které se konávaly na mnoha místech. Stánkaři zde prodávali pečivo, marcipán, perník, čokoládové figurky i drobné hračky. Nabízeny zde byly také tradiční a velmi oblíbené figurky čertů ze sušených švestek a tzv. „světy“, což bylo velké jablko stojící na třech dřevěných nožkách ozdobené sušenými plody. Perníkáři zase nabízeli krásně zdobené výrobky rozmanitých tvarů. Mezi ty nejčastější patřily samozřejmě figurky Mikuláše, čerta a anděla. Velmi oblíbená ale také byla perníková abeceda, na které se dítě nejprve přiučilo a potom i pochutnalo.

V mnoha krajích se také v minulosti konaly mikulášské průvody. V maškarních průvodech bylo několik Mikulášů, které doprovázeli nejen čerti a andělé, ale také postavy jako husaři, dragouni, hajduci a jiné dnes již neznámé masky. Jedním z nejpočetnějších průvodů býval mikulášský průvod v okolí Litomyšle ještě na konci 19. století. Jeho součástí byla kromě velké spousty masek a převleků také muzika. Lidé se zde k průvodu přidávali a všichni se radovali a tančili. Postupem času však začalo masek ubývat, až zůstal pouze Mikuláš s čertem a andělem.

Jak dlouho roste vánoční stromeček?

Krásně nazdobené provoní na Štědrý den celý byt. Přemýšleli jste ale někdy, jak dlouho živý vánoční stromeček roste? Těm, co si kupujeme, je od 6 do 12 let.

Délka pěstování vánočních stromků závisí na druhu. Stromky se pěstují ze semene 2–4 roky ve školkách, potom se přesadí na plantáže, přičemž doba pěstování každého druhu do výšky 180 cm je jiná. Délka růstu se ovlivnit nedá. Přihnojováním se dá ovlivnit pouze pěkný vzhled stromku. V průběhu pěstování je také nutno stromky tvarovat stříhem a vyvazováním.

Jedle kavkazská

V Evropě spolu se smrkem pichlavým patří k nejvíce prodávaným vánočním stromkům. Jehlice jsou na líci tmavozeleně lesklé. Tato jedle roste velmi pravidelně, proto se pro mnoho lidí stala symbolem vánočního stromku.

Roste 10 – 12 let.

Smrk pichlavý

Strom pocházející ze Skalnatých hor Severní Ameriky. Vyskytuje se ve více varietách od tmavozelené po stříbrnou. Jehlice jsou silně pichlavé, ale uchovává si dlouho svěží vzhled, příliš neopadává.

Roste 10 – 11 let.

Smrk ztepilý

Tradiční vánoční strom. Pro nízkou cenu a prostou krásu je oblíben v mnoha domácnostech. K jeho největším nevýhodám patří brzký opad jehličí v trvale vytápěných prostorách. Výhodou je naopak nízká cena.

Roste 9 – 10 let.

Borovice

Šumavská varianta Borovice lesní vytváří štíhlejší vejčitě kuželovitou hustou korunu s až 8 cm dlouhými jehlicemi připomínající Borovici černou. V teplé místnosti vydrží stromek velmi dlouho až 2 měsíce

Roste 7 – 8 let

lesní

Borovice černá

Tvoří dlouhé tmavě zelené jehlice.

Roste 6 – 7 let.

Po stopách dřevěných zvoníčků - 6

Nabdín

Zajímavá a v Čechách ojedinělá zvonice vystavěná na půdorysu stlačeného šestiúhelníka se nachází při kostele sv. Barbory v Nandině poblíž Velvar. Původně byla pokrytá celá šindelem, a to včetně spodní části, dnes s pálenými taškami. Ze dvou zvonů zůstal zvon od pražského Brikcího z Vimperky 1552, druhý, barokní dílo Valentina Lissiača z roku 1743, byl zabaven v roce 1917.

Řisuty

Dominantu nad obcí představuje zvonice, kterou vystavěli vedle kostela sv. Jakuba Většího v Řisutech. Spodní zděná podezdívka je rozdělena na dvě poloviny, přičemž levou stoupáme vzhůru ke zvonové stolici. Ze tří zvonů se dochovala v regionu jediná zvonařská památka od jednoho z hlavních představitelů českého zvonařství Tomáše Jaroše z Brna. Na řisutském zvonu z roku 1554 umístil zvonař vedle reliéfu kříže postavy sv. Václava a sv. Zikmunda, čepec pak obohacuje novozákonní motiv Vraždění nevinů.

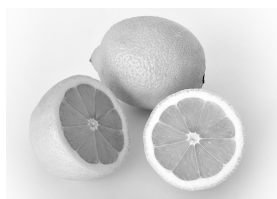

A zvoníčky zvoní...

Jsou dřevěné, s kamennou podezdívkou a kolem města vytvářejí pomyslný prstenec. Počítejte se mnou: Libušín, Hradečno, Přelíc, Řisuty, Tuřana, Kvílce, Neprobylice a poněkud vzdálenější Hořešovice. Na druhé straně leží Želenice a vzdálenější Nabdín a Skůry.

ze zdrojů: www.bohemia-centralis.cz, wikipedia, literatura autora Vladimíra Příbyla,
www.mistopiseu
připravila: Alena Strunová

Zdraví z přírody - jak se zbavit bolesti v krku

Při bolestech v krku se doporučuje konzumovat **citron**. Kousky citronu podržte v ústech a cucejte je. Léčivě působí, když zkusíte několikrát během dne vypít po malých doušcích sklenici teplé citrónové šťávy s medem zředěné vodou.

Skromný **česnek** je starým lékem s mocnými účinky proti infekcím. Antimikrobiální účinky česneku mohou pomoci při boji s bolestmi v krku, rýmou, chřipkou, průduškovými i plicními infekcemi. Když vás začne škrábat v krku, rozkrájejte jeden stroužek česneku na drobné kousky a celé spolykejte. Také česneková polévka je ideálním prostředkem pro utišení bolesti v krku a pro boj proti infekci.

Jako první pomoc proti bolestem v krku může pomoci tzv. **cibulový med**, připravený z nastrouhané cibule, do které přidáme žloutek a dvě lžičky pískového cukru. Dobře utřeme a užíváme po půl hodině jednu lžičku.

Pomoci vám může i metoda z dob našich babiček, pomalu slízat polévkovou lžící **včelího medu**. Doporučuje se opakovat třikrát denně.

Léčivé teplé nápoje

Při bolestech v krku si vezměte polévkovou lžící marmelády z **černého rybízu**, smíchejte s horkou vodou a pijte několikrát denně.

Čajem ze slézu zmírňujeme bolest a zánět v krku a v dutině ústní. Čajem lze redukovat i chrapot.

Pro posílení imunity pijeme každé dvě hodiny šálek **čaje s echinaceou**. Výborný je například zelený čaj s echinaceou.

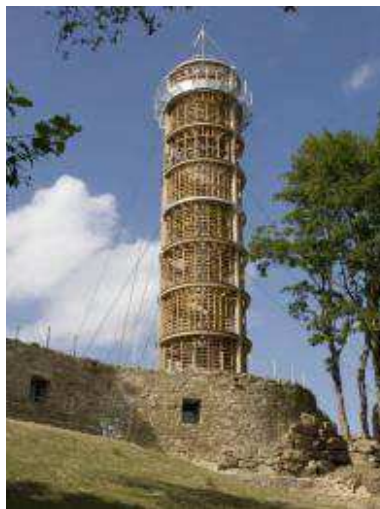
Proti bolestem v krku je vydatným pomocníkem i silný **mátový čaj** nebo **čaj z květů černého bezu** oslazený medem, který pijeme po doušcích.

Zajímavý recept na bolest v krku pochází z indické kuchyně. Do šálku vody dáme půl lžičky **mleté skořice a několik zrníček pepře**. Povaříme, scedíme a nápoj podáváme třikrát denně slazený medem.

Tradičním lékem na bolest v krku je kloktání léčivých roztoků. Léčivě působí kloktání odvaru z **řepíku** nebo **heřmánku**.

ze zdroje: časopis Zahrádkář
připravila: Alena Strunová

Brusírna v Mírové pod Kozákovem, Maják Jára Cimrmana, rozcvička

Jizerka, Harrachov

pivovar Svijany, zámek Nový Stránov

foto: Alena Strunová

posvícenská zábava 12. listopadu

dílničky 19. listopadu

foto: Alena Strunová